Provincie Noord-Brabant

Hoor- en adviescommissie

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Onderwerp
Advies over de bezwaren tegen het besluit tot het toewijzen van een aanvraag om tegemoetkoming in de planschade

Datum
15 april 2025
Zaaknummer
BZW.24.204.001
BZW.24.204.002
Ons kenmerk
6084666
Uw kenmerk
C2323747
C2351785
Contact
5.1.2.e 5.1.2.e
Telefoon
(073) 680 83 04
Email
bezwaar@brabant.nl
Bijlage(n)
Wettelijk kader
Verslag hoorzitting 31-3-'25

Geacht college,

Op 10 december 2024 ontvingen wij twee bezwaarschriften tegen uw besluit van 30 oktober 2024 met kenmerk C2323747/6012145. Het besluit gaat over het toewijzen van een aanvraag om tegemoetkoming in de planschade omdat sprake is van waardevermindering van onroerend goed ten gevolge van het inpassingsplan 'Windenergie A16'.

Het eerste bezwaarschrift is ingediend door 5.1.2.e werkzaam bij Corten Advocaten, namens 5.1.2.e woonachtig 5.1.2.e in Breda (hierna: bezwaarmaker 1). Het tweede bezwaarschrift is ingediend door 5.1.2.e 5.1.2.e namens Raedthuys Windpark Galder B.V. (hierna: bezwaarmaker 2). In deze brief leest u ons advies voor de beslissing op bezwaar.

Ons advies
Wij adviseren u om uw besluit in stand te laten, onder aanvulling van de motivering over de vergewisplicht over de aspecten slagschade en geluid. Dit betekent ook dat u het verzoek van bezwaarmaker 1 tot vergoeding van proceskosten kunt afwijzen. Hieronder leest u onze motivering.

Onze motivering

Deskundigenadvisering
Op grond van artikel 2 van de Verordening Planschade Noord-Brabant (2017) heeft u een onafhankelijk adviseur planschade aangewezen om het verzoek inhoudelijk te beoordelen. U heeft de conclusies van bureau Gloudemans in het deskundigenrapport uit oktober 2024 overgenomen.

Bij een besluit op een verzoek om planschade kunt u in beginsel van het advies van de deskundige uitgaan. Dit geldt indien uit dat advies op objectieve en onpartijdige wijze blijkt welke feiten en omstandigheden aan de conclusies ten

grondslag liggen, deze conclusies niet onbegrijpelijk zijn en er geen concrete aanknopingspunten zijn voor twijfel aan de juistheid of volledigheid.[1] Bezwaarmaker 1 heeft een deskundigenoordeel van 5.1.2.e ingediend over de akoestiek. Bezwaarmaker 2 heeft een contra-expertise 5.1.2.e 5.1.2.e ingediend.

Wij zijn van oordeel dat u uw besluitvorming op het deskundigenrapport van Gloudemans heeft mogen baseren. Wel adviseren wij u om in de beslissing op bezwaar de motivering aan te vullen over de vergewisplicht over de aspecten slagschade en geluid.

TNO- rapport

Bezwaarmaker 1 stelt dat in het deskundigenrapport niets gedaan is met het rapport van TNO uit 2022.

Tijdens de hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van Gloudemans verduidelijkt dat hij op expliciet verzoek van bezwaarmaker 1 het TNO-rapport als stuk heeft meegenomen bij de advisering. Het TNO-rapport heeft enkel als achtergrondinformatie gediend bij het deskundigenrapport en is niet gebruikt voor de schadebeoordeling.

Wij volgen uw standpunt dat bij de beoordeling van het planschadeverzoek een vergelijking heeft plaatsgevonden op basis van de *theoretisch maximaal mogelijke* planologische situatie onder de bestaande en nieuwe planologie. Gelet op artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en de uitleg hiervan in de rechtspraak is bij de beoordeling geen ruimte voor een vergelijking op basis van de *feitelijke bestaande* en nieuwe situatie, zoals bij de methode in het TNO-rapport wordt gehanteerd.

Het TNO-rapport hanteert een andere methode dan het rapport van Gloudemans en de werkwijze voorgeschreven in de jurisprudentie. Daarom zijn wij van oordeel dat het TNO-rapport geen afbreuk doet aan de conclusies uit het rapport van Gloudemans.

Windturbinebepalingen

Bezwaarmaker 1 merkt op dat in het deskundigenrapport de planschade uitsluitend is berekend op basis van schadefactoren, waarbij aansluiting is gezocht bij de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Ab). De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) heeft deze bepalingen buiten toepassing verklaard in de uitspraak van 30 juni 2021.[2]

[1] Afdeling 7 september 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2398.
[2] Afdeling 30 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1395 (Windpark Delfzijl).

Wij zijn van oordeel dat u in het verweerschrift duidelijk heeft toegelicht dat de schade niet enkel is beoordeeld aan de hand van de normen uit het Ab, maar ook aan de hand van de maximale planologische mogelijkheden. Zo is bijvoorbeeld gekeken naar visuele hinder, geluidshinder, lichthinder, schaduwhinder en verminderde zonlichttoetreding en verminderde situeringwaarde. Bovendien heeft genoemde uitspraak van de Afdeling geen gevolgen voor het op 2 december 2020 onherroepelijk geworden inpassingsplan. Zie artikel 3.15b e.v. van het Ab en de uitspraak van de Rechtbank Oost- Brabant van 11 juli 2022.[3]

Gebruik classificaties schadecategorieën

Volgens bezwaarmaker 1 zijn de schadefactoren niet inzichtelijk weergegeven in het planschadeadvies. De wijze waarop de kwalificatie tot stand is gekomen zou onduidelijk en oncontroleerbaar zijn.

In het rapport van Gloudemans is een volledige en specifiek op de onderhavige situatie gerichte planvergelijking gemaakt. De diverse schadefactoren (visuele hinder, geluidshinder, lichthinder, schaduwhinder en verminderde zonlichttoetreding en verminderde situeringwaarde) zijn gewaardeerd aan de hand van specifieke kenmerken (maximale toegestane tiphoogte, rotordiameter, etc.) en bijbehorende effecten (geluid, slagschaduw, etc.). Deze schadefactoren zijn beoordeeld in hoofdstuk 6.

Wij overwegen dat uit de uitspraak van de Afdeling van 17 augustus 2011 volgt dat de waardedaling niet per schadefactor inzichtelijk gemaakt hoeft te worden.[4] Uit het rapport van Gloudemans volgt welke feiten en omstandigheden aan de conclusies ten grondslag zijn gelegd en deze conclusies achten wij niet onbegrijpelijk.

Afstand tot dichtstbijzijnde windturbine

Bezwaarmaker 1 stelt dat ten onrechte is uitgegaan van een afstand tussen de dichtstbijzijnde windturbine en het woonhuis van 600 meter. Dit moet 500 meter zijn. Dit zou leiden tot een hoger (prijsdrukkend) effect op de huizenprijs.

Volgens de kaart op bladzijde 15 van het rapport van Gloudemans bedraagt de afstand 590 meter. Afgerond is dat 600 meter. Het is niet te verwachten dat het verschil in afstand van 10 meter tot een andere beoordeling van de schade zal leiden. Bezwaarmaker 1 onderbouwt niet waarom het 500 meter moet zijn. Zonder verdere onderbouwing is er geen reden om aan de vaststelling op 590 meter te twijfelen.

[3] Rechtbank Oost- Brabant 11 juli 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:2833, r.o. 8.3.
[4] Afdeling 17 augustus 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR5187.

Voorzienbaarheid

Volgens bezwaarmaker 2 is het besluit onzorgvuldig genomen. Het is niet aangetoond wanneer 5.1.2.e 5.1.2.e eigenaar is geworden. Volgens bezwaarmaker 2 is aangenomen dat het object voor het jaar 2013 in eigendom is verkregen waardoor geen sprake was van voorzienbaarheid. Verder onderzoek is nodig.

In het besluit staat dat de behandelend jurist per e-mail van 22 oktober 2024 aanvullende vragen heeft gesteld over de verklaring van de notaris over de verkrijgingsdatum van de percelen. Uit de antwoorden van de notaris en van de advocaat van bezwaarmaker 1 is de conclusie gerechtvaardigd dat de percelen door bezwaarmaker 1 in eigendom zijn verkregen in 2004 en 1978. Hierdoor is geen sprake van voorzienbaarheid. Pas vanaf 13 oktober 2011 was sprake van voorzienbaarheid, omdat toen het regionaal energie-aanbod van de regio West-Brabant is geopenbaard.

WOZ-waarden

Bezwaarmaker 2 stelt dat het overzicht van de ontwikkeling van de WOZ-waarden in het advies van Gloudemans niet bruikbaar is om voor een taxatie een goede vergelijking te maken. De WOZ waarden zijn volgens de opgave gebaseerd op een perceeloppervlakte van 66951 m² in plaats van 27360 m².

Wij volgen uw standpunt dat een raadpleging van de WOZ-waarden niet mag ontbreken bij het maken van een taxatie. Dat de geregistreerde WOZ-waarden mogelijk gebaseerd lijken te zijn op een verkeerd grondoppervlakte doet daar niet aan af. Gloudemans heeft de taxatie afdoende onderbouwd door vergelijking met beschikbare referentietransactie. In de vergelijking van de referentietransactie is rekening gehouden met het correcte perceeloppervlakte. Uit de tabel in onderdeel 4.2 van het taxatierapport blijkt dat daarbij verschillende aspecten, niet alleen de perceeloppervlakte, zijn meegewogen.

Geluid

Bezwaarmaker 1 heeft op 19 maart 2025 aanvullende bezwaargronden met producties aangeleverd met betrekking tot het aspect geluid. Bezwaarmaker 2 stelt dat deze stukken buiten beschouwing zouden moeten blijven omdat er geen tijd was om deze stukken goed te bestuderen voor de hoorzitting.

Wij overwegen dat partijen tot 10 dagen voor het horen nadere stukken kunnen indienen.[5] De 10 dagen termijn liep af op 20 maart 2025. Bezwaarmaker 1 heeft de aanvullende bezwaargronden tijdig ingediend. De andere partijen hebben daarmee voldoende tijd gehad om de stukken te bestuderen en er tijdens de hoorzitting op te reageren. Wij betrekken dit document dan ook bij ons advies.

[5] Artikel 7:4, eerste lid, van de Awb.

Bezwaarmaker 1 verwijst naar (tussen)uitspraken van de Rechtbank Oost-Brabant van 20 oktober 2023 en 13 september 2024, waarbij ook het aspect geluid bij knooppunt Galder is betrokken.[6] Wij zijn van oordeel dat deze uitspraken over een ander soort besluit gaan (het niet intrekken van de onherroepelijke omgevingsvergunning voor het windpark). Deze uitspraken zijn niet van invloed op de wijze waarop de planschade bepaald dient te worden op grond van artikel 6.1 van de Wro.

Bezwaarmaker 1 verwijst ook naar het akoestisch deskundigenrapport van Van Beek, waarbij aan de hand van de nulmeting de effecten van windturbines zijn gemeten op het onroerend goed. Tijdens de hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van Gloudemans toegelicht dat volgens de rechtspraak bij planschadebeoordelingen een reële prognose gemaakt moet worden van het te verwachten toekomstige geluid aan de hand van normen en niet uitgegaan moet worden van het daadwerkelijke geluid. De deskundige dient van de geluidshinder een abstracte inschatting te maken aan de hand van beschikbare informatie. Van een rekenkundige methodiek is geen sprake. Ten aanzien van de reële prognose met betrekking tot geluidsbelasting overweegt Gloudemans dat er een geringe toename zal ontstaan van het geluid en sprake is van ernstige geluidshinder vooral gedurende de nacht. 'Ernstig' is de hoogste kwalificatie. U heeft op dit punt het deskundigenrapport van Gloudemans mogen volgen.

Volgens bezwaarmaker 2 had de schadefactor 'geluid' als Zeer licht moeten worden gekwalificeerd in plaats van Ernstig. De toename van het geluid bij de woning is slechts 1 dB(A). Bezwaarmaker 2 verwijst daarvoor naar bijlage H van de MER en de ingebrachte contra-expertise van 5.1.2.e Bezwaarmaker 2 verwijst naar de Afdelingsuitspraak 'Molenlanden', waarin staat dat er pas bij een toename van 5 dB(A) sprake is van een planologisch nadeel.[7]

Gloudemans heeft bij de waardering kennisgenomen van bijlage H van de MER. Gloudemans overweegt echter dat de gehanteerde Lcum om technische redenen niet vergelijkbaar is met de Lden. Gloudemans baseert zijn conclusie op het akoestisch onderzoek t.b.v. de vergunningaanvraag d.d. 7 mei 2018. Dit komt ons niet onredelijk voor.

Tijdens de hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van Gloudemans te kennen gegeven dat hij de Afdelingsuitspraak 'Molenlanden' niet onderschrijft. De Afdeling is de hoogste bestuursrechter. Wij adviseren dat u zich ervan vergewist in hoeverre de Afdelingsuitspraak 'Molenlanden' van toepassing is op deze zaak en dat het deskundigenadvies van Gloudemans in lijn is met deze uitspraak. U kunt dit gemotiveerd toelichten in de beslissing op bezwaar.

---

[6] Rechtbank Oost-Brabant 20 oktober 2023, ECLI:NL:RBOBR:2023:5049; Rechtbank Oost-Brabant 13 september 2024, SGE 22/2465 en SHE 22/2471.
[7] Afdeling 12 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:420 (Molenlanden).

Slagschaduw

Bezwaarmaker 2 stelt dat voor de schadefactor 'slagschaduw' maximaal een score Zeer licht gerechtvaardigd is in plaats van de score Gemiddeld. Bezwaarmaker 2 stelt dat de potentiële hinder door slagschaduw rond de 7 uur per jaar ligt. Tijdens de hoorzitting heeft bezwaarmaker 2 ter onderbouwing verwezen naar de planschadeadviezen voor 5.1.2.e in 5.1.2.e

Wij adviseren dat u zich ervan vergewist dat het deskundigenadvies van Gloudemans in lijn is met eerdere deskundigenadviezen over 5.1.2.e5.1.2.e in 5.1.2.e U kunt dit gemotiveerd toelichten in de beslissing op bezwaar. Wij geven u hierbij mee dat het gelijkheidsbeginsel inhoudt dat gelijke gevallen in beginsel gelijk behandeld dienen te worden. Indien geen sprake is van gelijke gevallen kan ook geen sprake zijn van strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Uitzicht

Volgens bezwaarmaker 2 had de schadefactor 'uitzicht' als Licht moeten worden beoordeeld in plaats van Gemiddeld. Bezwaarmaker 2 verwijst hiervoor naar de ingebrachte contra-expertise van 5.1.2.e

U brengt naar voren dat de waardering van de aantasting van het aspect uitzicht aan subjectiviteit onderhevig is. Gloudemans waardeert dit met een score Gemiddeld en onderbouwt dit door te constateren dat tussen de windturbines en het object van aanvrager voornamelijk landerijen zijn gelegen. Dit komt ons niet onredelijk voor.

Waardering van de schade

De waardering van de schade door Gloudemans komt bezwaarmaker 2 als onjuist voor. Volgens bezwaarmaker 2 dient de schade in zijn totaliteit als Licht te worden geclassificeerd in plaats van (Middel)zwaar.

Wij volgen het standpunt van bezwaarmaker 2 niet, in het geval dat u zich ervan kunt vergewissen dat het deskundigenadvies van Gloudemans over de schadefactor geluid in lijn is met de Afdelingsuitspraak 'Molenlanden'. De bezwaren van bezwaarmaker 2 over de schadefactoren geluid, slagschaduw en uitzicht leiden – los van het aanvullen van de motivering over de vergewisplicht - niet tot een bijstelling van de beoordeling van de waardering van de schade per aspect. Hieruit volgt dat er ook geen aanleiding is om de schade in zijn totaliteit lager te waarderen.

Wij zijn van oordeel dat het op de weg van 5.1.2.e had gelegen om in de contra-expertise aan te tonen dat door Gloudemans verkeerde uitgangspunten zijn gehanteerd of concrete redenen aan te geven om te twijfelen aan de juistheid van het advies. Een parallel deskundigenoordeel, waarin enkel

onderbouwd wordt hoe volgens dezelfde methodiek de planschade ook op een andere manier berekend kan worden, is daarvoor onvoldoende.

Normaal maatschappelijk risico
De vaststelling van de omvang van het normaal maatschappelijke risico is in de eerste plaats aan het bestuursorgaan, dat daarbij beoordelingsruimte toekomt.

Partijen zijn het met elkaar eens dat de ontwikkeling deels past in het gedurende een reeks van jaren gevoerde ruimtelijke beleid. Bezwaarmaker 1 stelt dat de ontwikkeling niet deels past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving. De ontwikkeling past niet op deze specifieke plaats bij het verkeersknooppunt Galder en niet in de planologische structuur van de omgeving. Bezwaarmaker 1 is van mening dat u een percentage van 2% voor het normaal maatschappelijk risico had moeten hanteren in plaats van 3%.

Wij zijn van oordeel dat u voldoende heeft gemotiveerd waarom voor het bepalen van het normaal maatschappelijk risico van 3% is uitgaan, onder verwijzing naar het kader uit de overzichtsuitspraak van de Afdeling.[8] Daarbij betrekken wij dat u bij de overweging dat de ontwikkeling deels past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving aan de ene kant rekening dient te houden met het landschappelijk karakter van de omgeving, maar aan de andere kant ook de aanwezige infrastructuur (rijksweg A16, de Hoge Snelheidslijn en vier knooppunten) dient te betrekken.[9] De windturbines passen bij de hoofdinfrastructuur van de A16.

Conclusie
Wij zijn van oordeel dat het bezwaarschrift geen aanknopingspunten geeft voor twijfel aan de juistheid of de volledigheid van het door u overgelegde deskundigenrapport. U heeft zich dan ook op het deskundigenrapport mogen baseren. U kunt uw besluit in stand laten, onder aanvulling van de motivering over de vergewisplicht over de aspecten slagschade en geluid.

[8] Afdeling 3 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2402, r.o. 7.15 (Zundert).
[9] Afdeling 5 februari 2025, ECLI:NL:RVS:2025:405, r.o. 15.

Afschrift beslissing op bezwaar

Ons kenmerk
6084666

Het is van belang dat u bij de bekendmaking van uw beslissing op bezwaar dit advies, samen met het verslag van de hoorzitting, aan partijen toestuurt. Ook dient u een afschrift van de beslissing op bezwaar te zenden aan het secretariaat van de hoor- en adviescommissie.

De hoor- en adviescommissie voor de behandeling van bezwaarschriften en klachten Noord-Brabant,
namens deze,

5.1.2.e

5.1.2.e

dr. 5.1.2.e
voorzitter

mr. 5.1.2.e
secretaris

Bijlage: wettelijk kader

Ons kenmerk
6084666

Omgevingswet
Op 1 januari 2024 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vervallen en opgegaan in de Omgevingswet. Wij achten in dit geval het oude recht van toepassing op grond van artikel 4.17 van de Invoeringswet Omgevingswet.

Wro
Artikel 6.1 van de Wro, voor zover van belang
1. Burgemeester en wethouders kennen degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van een in het tweede lid genoemde oorzaak, op aanvraag een tegemoetkoming toe, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd.
2. Een oorzaak als bedoeld in het eerste lid is:
a. een bepaling van een bestemmingsplan, beheersverordening of inpassingsplan, niet zijnde een bepaling als bedoeld in artikel 3.3, artikel 3.6, eerste lid, of artikel 3.38, derde of vierde lid;
(...)
3. De aanvraag bevat een motivering, alsmede een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde tegemoetkoming.
(...)

Artikel 6.2 van de Wro, voor zover van belang,
1. Binnen het normale maatschappelijke risico vallende schade blijft voor rekening van de aanvrager.
2. In ieder geval blijft voor rekening van de aanvrager:
(...)
b. van schade in de vorm van een vermindering van de waarde van een onroerende zaak: een gedeelte gelijk aan twee procent van de waarde van de onroerende zaak onmiddellijk voor het ontstaan van de schade, tenzij de vermindering het gevolg is:
1°.van de bestemming van de tot de onroerende zaak behorende grond, of
2°.van op de onroerende zaak betrekking hebbende regels als bedoeld in artikel 3.1.

Verordening Planschade Noord-Brabant (2017)
Artikel 2, eerste lid, Verordening planschade Noord-Brabant
1. Gedeputeerde Staten wijzen een persoon als adviseur aan die aantoonbaar beschikt over voldoende deskundigheid inzake advisering op het gebied van planschade.

Provincie Noord-Brabant

Verslag

Zaaknummer
BZW.24.204.001 en
BZW.24.204.002

Verslag van de hoorzitting op 31 maart 2025 van de Hoor- en adviescommissie voor bezwaarschriften en klachten betreffende het bezwaar van 5.1.2.e 5.1.2.e en het bezwaar van Raedthuys Windpark Galder B.V., gericht tegen het besluit van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant van 30 oktober 2024 over het toewijzen van een aanvraag om tegemoetkoming in de planschade voor 5.1.2.e in 5.1.2.e ten gevolge van het inpassingsplan 'Windenergie A16'

Samenstelling commissie

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e	(voorzitter)
5.1.2.e 5.1.2.e	(lid)
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e	(lid)
5.1.2.e 5.1.2.e	(secretaris)

Verslag

5.1.2.e 5.1.2.e	(notulist)

Verschenen

5.1.2.e 5.1.2.e namens Raedthuys Windpark Galder B.V. (hierna: Raedthuys)
5.1.2.e 5.1.2.e namens bezwaarmaker Raedthuys
5.1.2.e 5.1.2.e namens bezwaarmaker 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e namens gedeputeerde staten
5.1.2.e 5.1.2.e namens Bureau Gloudemans

Zakelijk weergegeven is het volgende naar voren gebracht:

De voorzitter opent de hoorzitting, heet iedereen welkom en licht in het kort de werkwijze van de commissie toe. Het gaat in deze zitting om twee bezwaren tegen hetzelfde besluit. De voorzitter geeft eerst het woord aan bezwaarmaker 5.1.2.e Boomaars, die spreekt namens 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e verklaart dat het ingediende bezwaarschrift voor zich spreekt. Het aanvullende stuk van 19 maart 2025 licht hij graag kort toe. Dit heeft hij ingediend om het college op de hoogte te houden van waar 5.1.2.e 5.1.2.e staat in de discussie. De besluitvorming rondom de windturbines ligt nu bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling). De zitting is geweest. Uit een belangrijke uitspraak van het Hof over de SMB-richtlijn volgt dat alle schade vergoed moet worden omdat aan het inpassingsplan en de omgevingsvergunning geen milieu-effectenbeoordeling ten grondslag heeft gelegen. Het is nu de vraag wat dat voor effect heeft in het kader van de rechtmatigheid. Het speelt ook in deze zaak een rol ten aanzien van proceskosten. Het is afwachten hoe de Raad van State daarnaar kijkt. Naar verwachting is de uitspraak over een week of twaalf tot zestien.
Ten aanzien van geluid, mede naar aanleiding van het deskundigenrapport van 5.1.2.e 5.1.2.e laat hij weten dat het nogal heftig is wat er gebeurt rondom de woning van de 5.1.2.e 5.1.2.e Er is een nulmeting verricht. Dat was bedoeld om te kijken wat de effecten zijn van windturbines als ze eenmaal geplaatst zijn. Op een gegeven moment is door

het college gezegd: daar kijken we niet meer naar want de nulmeting is niet relevant, niet representatief. 5.1.2.e 5.1.2.e vindt de nulmeting wel representatief en van belang. Hij ondervindt dagelijks veel hinder en schade van de windturbines, met name als gevolg van geluid.
Een belangrijk argument is dat Gloudemans in het rapport niet gekozen heeft om het TNO-rapport leidend te maken. TNO heeft onderzoek gedaan naar de effecten van windturbines op woningprijzen. Dit is door 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e bewust steeds in de zaken onder de aandacht gebracht. De deskundige van Gloudemans heeft het TNO rapport enkel ter kennisgeving aangenomen.
Ook is 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e het niet eens met het percentage dat is gebruikt met betrekking tot het normaal maatschappelijk risico.

5.1.2.e 5.1.2.e reageert eerst op het bezwaarschrift dat Raedthuys zelf heeft ingediend. In het verweerschrift staat dat Raedthuys niet heeft aangegeven om welke objecten het ging met betrekking tot slagschaduw. Het gaat om 5.1.2.e Bij De 5.1.2.e gaat het om 9 uur 21 minuten slagschaduw, daar wordt een score 1 aan toegekend. Bij 5.1.2.e gaat het om 42 uur en 11 minuten en dat geeft een score van 3. Dit is op jaarbasis. Dit vindt Raedthuys niet in verhouding met dit deskundigenrapport van Gloudemans. Dit zijn slagschaduwtijden en uiteraard zit er een stilstandvoorziening op de windturbines. Voor het overige staat alles in de stukken.
Spreker wijst op het stuk dat dat door 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e net voor het aflopen van de tiendagentermijn is ingediend. Dit is op tijd maar wel kort voor de zitting. Het is potentieel een omvangrijke en ingewikkelde nieuwe bezwaargrond. Hij geeft de commissie in overweging om te oordelen of dit in strijd is met de goede procesorde. Bovendien gaat het hier over Europees recht, het Nevele-arrest. In zijn beleving heeft dit geen relatie met planschade en is het verzoek ingediend in het kader van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Dat betekent dat dat afwegingskader van toepassing is. Er wordt in het stuk ingegaan op geluidhinder/gezondheid. Dat aspect heeft Gloudemans betrokken bij het advies. 5.1.2.e 5.1.2.e verwijst naar bladzijde 16 t/m 18 van het definitief advies. Het artikel en het onderzoek dateren van na de peildatum. Naar zijn mening moet hier dus geen aandacht aan worden besteed.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt geen gelegenheid te hebben gehad om het laatst ingebrachte stuk van zestien pagina's te bestuderen. Hij denkt ook niet dat het stuk relevant is. Als het wel relevant is voor deze beslissing, zou hij graag de gelegenheid krijgen alsnog te reageren. Productie 1 is van na 30 oktober 2024, constateert hij, dus van na het besluit. Daar kon het college sowieso geen rekening mee houden.

De voorzitter zegt te adviseren of de aanvulling van het bezwaar tijdig is ingediend.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat op 27 maart 2025 een interessante uitspraak is gedaan in een procedure. Het ging om een voorlopige voorziening die gevraagd was om het inpassingsplan te schorsen. Daarin is uitgemaakt dat de strijdigheid met het unierecht niet zonder meer tot een heroverweging of het intrekken van de omgevingsvergunning noopt. In het verweer is uitgebreid en puntsgewijs ingegaan op de bezwaren. Het college geeft aan dat 5.1.2.e 5.1.2.e van Gloudemans heeft kennisgenomen van het TNO-rapport. Hij noemt dit ook in zijn eigen rapport.

De voorzitter vraagt of gedeputeerde staten Gloudemans hebben verzocht het TNO-rapport mee te nemen in het onderzoek of niet.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat Gloudemans het TNO-rapport ambtshalve meegenomen is in het rapport omdat er naar verwezen is in de aanvraag. Het rapport is opgesteld aan de hand van een andere planschadesystematiek uit artikel 6.1 van de Wro. Wat zou een redelijk denkend koper doen op het moment voor en na het inpassingsplan? 5.1.2.e Boomaars heeft namens 5.1.2.e 5.1.2.e aangegeven dat ook gekeken moet worden naar het TNO-rapport. Hij heeft dit vaker aangereikt. Daarom heeft 5.1.2.e 5.1.2.e dit betrokken in zijn advies. Hij komt tot de conclusie dat het TNO-rapport op een andere wijze omgaat met de vraag.

5.1.2.e 5.1.2.e vervolgt dat hij in het verweerschrift ook uitgebreid heeft stilgestaan bij het normaal maatschappelijk risico. In de rechtspraak is vastgesteld dat het normaal maatschappelijk risico tussen de 2 en 5 procent moet worden vastgesteld. Twee criteria worden genoemd: het moet passen in het langdurig beleid van de overheid en het moet passen in de omgeving. In dit geval is bevonden dat beiden daar deels aan voldoen. Een normaal maatschappelijk risico van 3 procent ligt voor de hand. Het college heeft hier te maken met het gelijkheidsbeginsel. In soortgelijke gevallen is uitgekomen op 3 procent, daarom hier ook. Dit ten aanzien van de bezwaren van 5.1.2.e 5.1.2.e
Ten aanzien van de bezwaren van Raedthuys zegt 5.1.2.e 5.1.2.e dat hij daar ook uitgebreid bij heeft stilgestaan in het verweer.

5.1.2.e 5.1.2.e vraagt naar het verschil in de geluidsmethodieken die worden gehanteerd: Lden ten opzichte van Lcum. Het college geeft in het verweerschrift aan dat die onvergelijkbaar zijn om technische redenen. Waar zit het verschil in?

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat geluid een heel technisch verhaal is. Er zit verschil in verschillende versies van decibel. Daardoor is het een niet te vergelijken met het ander.

5.1.2.e 5.1.2.e vraagt waarom is gekozen voor de vergelijking met Lcum.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat uit de Afdelingsuitspraak Molenlanden volgt dat er pas bij een toename van 5 dB(A) sprake is van een planologisch nadeel.

5.1.2.e 5.1.2.e merkt op dat dit het grote probleem is in de discussie. Rechtbank Oost-Brabant heeft in de voorliggende zaak 5.1.2.e geoordeeld dat het college moet meten. Wat de exploitant en ook de provincie in het verleden heeft gedaan, is niet meten maar theoretisch berekenen. Daar komen heel andere cijfers uit. Maar het is niet berekend want de milieueffectenrapportage is niet doorgevoerd. Er is in 2018 gedurende een periode aan 5.1.2.e en andere omwonenden voorgehouden: we gaan meten. Maar er is nooit gemeten. En ook niet berekend. Bovendien worden cijfers en normen gehanteerd uit het Activiteitenbesluit (hierna: Ab). Terwijl het Nevele-arrest en ook het Delfzijl-arrest hebben bepaald dat die bepalingen in elk geval niet vigerend zijn. Er wordt dus beoordeeld zonder referentiekader. Het rapport van Gloudemans gaat volgens 5.1.2.e 5.1.2.e uit van de normen uit het Activiteitenbesluit. Die zijn van tafel. Lden en de geluidsnormen zijn moeilijk te becijferen.

5.1.2.e 5.1.2.e merkt op dat er een onderscheid bestaat tussen de inhoudelijke bodemprocedure – of de windmolens er komen of niet – en de situatie dat ze er wel zijn en er planschade vergoed wordt. De inhoudelijke normen uit het Ab zijn van tafel af.

Wat is nu dan het referentiekader? En wat zijn de technische redenen om van Lcum uit te gaan en niet van Lden?

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat in het rapport niet is uitgegaan van het Ab. Dit heeft hij ook aangegeven in het verweerschrift. In het rapport staat ook dat deze normen niet bepalend zijn. Hij heeft de indruk dat hier twee zaken door elkaar lopen.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat dat klopt. Hij zoekt nog naar de duiding van de technische redenen. Hij had een specifieke vraag over de twee methodes. Zonder verwijt zegt hij daar geen antwoord op te hebben gekregen.

5.1.2.e 5.1.2.e kan wel iets zeggen over het verschil tussen Lden en Lcum. In zijn advies kijkt hij naar wat een redelijk denkende koper zou doen onmiddellijk voor en na de peildatum. De factor geluid is ook een schadefactor. Anders dan uitzicht wil de planschadewereld geluid kwantificeren. De rechtspraak zegt dat rekening moet worden gehouden met een reële prognose. Op basis van de onderzoeken die hier hebben plaatsgevonden is een reële prognose gemaakt van de geluidstoename. De onderzoeken die er zijn, geven én een Lden voor geluidstoename weer én een Lcum. Lcum is cumulatief, dat betekent dat alle geluiden in de omgeving worden meegenomen. De cumulatieve geluidsbelasting neemt in mindere mate toe omdat daarin ook bijvoorbeeld het drukke verkeer wordt verdisconteerd van de A16 en de A58. Er is niet uitgesloten dat er een geluidstoename is. Maar 5.1.2.e 5.1.2.e heeft niet exact kunnen kwantificeren wat het aantal decibel geluidstoename is. Omdat daar geen onderzoeken van zijn. Maar voor het planschadeonderzoek kan hij wel terugbrengen dat de schadefactor geluid invloed heeft op de waardedaling.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat dit precies zijn punt is: er is niet gemeten.

5.1.2.e 5.1.2.e is bekend met de rechtspraak waarin wordt gezegd: 5 dB(A) is geen planologisch nadeel. Daar staat hij niet achter. Geluid komt dubbel zo hard terug. Het is een logaritmische schaal. De toename van geluid is er, die heeft hij omgeslagen naar een waarde. Hij heeft niet gezegd: omdat er minder dan 5 dB toename is, is er geen planologisch nadeel als gevolg van geluidstoename. 5.1.2.e 5.1.2.e reikt hiermee de hand aan verzoeker. Er moet gekeken worden wat een redelijk denkend koper zou doen aan de hand van de beschikbare onderzoeken.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat Raedthuys vasthoudt aan de uitspraak van de hoogste bestuursrechter.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat er wel is gemeten bij de woning van 5.1.2.e door de Omgevingsdienst Noord-Brabant, op aandringen van de rechtbank. Volgens hem is gemeten in de periode december-januari. Het is volgens hem niet relevant voor deze zaak en hierin dus niet gebruikt. Het is wel relevant voor de bodemprocedure bij de Afdeling.

5.1.2.e 5.1.2.e voegt eraan toe dat het Lcum uit de vergunningaanvraag wel is gebruikt. Voor dit specifieke advies is niet gemeten.

5.1.2.e 5.1.2.e vraagt of het normaal maatschappelijk risico van 3 procent breder wordt toegepast dan in deze individuele zaak.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat dit per geval wordt beoordeeld. Maar het komt wel vaak op 3 procent uit.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat net twee casussen zijn aangereikt waarin een andere beoordeling zou zijn gemaakt met betrekking tot slagschaduw. De conclusie is geopperd dat er niet consistent wordt omgegaan met de inschatting van schade door slagschaduw.

5.1.2.e 5.1.2.e antwoordt dat niet duidelijk is gemaakt waarop die conclusie is gebaseerd dat de slagschaduw is beperkt tot zeven uur. De andere adviezen zijn niet eerder ingebracht. Spreker kan er op dit moment niet goed op reageren.

5.1.2.e 5.1.2.e ziet een rits namen onder het bezwaarschrift van de exploitant. In het kader van ontvankelijkheid merkt hij op dat er maar één verzoeker of bezwaarmaker kan zijn. Spreker weet ten aanzien van het TNO-rapport nog steeds niet hoe het college in de wedstrijd zit. Straks zijn er twee andere zaken die als rechtstreeks beroep aan de rechtbank voorgelegd worden. De rechtbank zal een uitspraak doen over het TNO-rapport.

5.1.2.e 5.1.2.e herhaalt dat hij in het verweerschrift lang heeft stilgestaan bij het TNO-rapport. Hij heeft daar op dit moment niets aan toe te voegen.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat over het TNO-rapport van alles gevonden kan worden. De commissie zal er over adviseren. Ook de rechtbank zal een uitspraak doen. Als de uitspraak niet bevalt, gaat hij in hoger beroep. De rechtbank loopt voor in de beoordeling dus hoe moet het meegenomen worden in dit geschil?

5.1.2.e 5.1.2.e zegt dat als zij het verweer goed begrijpt, het college zegt dat de methode uit het TNO-rapport niet de methode is conform artikel 6.1 uit de Wro. De heer 5.1.2.e zegt dat dit klopt.

5.1.2.e 5.1.2.e vraagt 5.1.2.e 5.1.2.e hoe hij dan het TNO-rapport en die methode leest en wat hij de commissie hierin mee wil geven.

5.1.2.e 5.1.2.e denkt dat de methode in het TNO-rapport de meest zuivere vorm is omdat alle subjectieve factoren zijn uitgesloten en het puur in relatie staat tot het plaatsen van de windturbine en de effecten op de woning. Dat is de meest zuivere vorm om naar de zaak te kijken.

De voorzitter vraagt of bedoeld is dat het onderzoek specifieker moet zijn.

5.1.2.e 5.1.2.e antwoordt bevestigend. Hij vindt dat het onderzoek van Gloudemans subjectief is. En dat deze knoop principieel een keer doorgehakt moet worden. TNO heeft opdracht gekregen om echt alles uit te filteren en puur te kijken wat het effect is op de prijsvorming van een woonhuis als er een windturbine komt, uitgespreid over heel Nederland. Zo zijn ze tot een rekensom gekomen.

5.1.2.e 5.1.2.e zegt het TNO-rapport heel interessant te vinden. Maar hierin is gekeken over een periode van 2020 tot 2030. Daar zit een substantieel verschil met artikel 6.1 van de Wro, waarin niet wordt gekeken naar een periode van tien jaar. Het onderzoek

van Gloudemans is veel specifieker. TNO extrapoleert het onderzoek van Dröes en Koster. In dat onderzoek worden percentages genoemd van 2 à 3 procent waardedaling. Die worden vervolgens geëxtrapoleerd. Dat onderzoek kan eigenlijk nog beter worden vergeleken met een eventuele waardedaling die fictief in een planschade wordt beoordeeld.

5.1.2.e 5.1.2.e gaat in op de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift van Raedthuys. Hij neemt aan dat 5.1.2.e 5.1.2.e doelt op de vier BV's die genoemd staan. De BV's zijn ondergebracht in een kerstboomconstructie. Alle BV's zijn genoemd omdat daaruit blijkt dat 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e 5.1.2.e gezamenlijk bevoegd zijn. Deze stukken zijn van tevoren gedeeld met en getoetst door de secretaris. 5.1.2.e 5.1.2.e bevestigt dit.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de hoorzitting. De hoor- en adviescommissie zal advies uitbrengen aan gedeputeerde staten die vervolgens een beslissing op bezwaar zullen nemen.

's-Hertogenbosch, 31 maart 2025

5.1.2.e

de secretaris voornoemd,
mevrouw 5.1.2.e